

Olimpiada Națională de Matematică Gazeta Matematică

Etapă locală, Focșani 11.02.2023

Barem Clasa a 11-a

Subiectul 1. a) Calculați $\lim_{n \rightarrow \infty} [n(\sqrt[n]{a_1} + \sqrt[n]{a_2} + \dots + \sqrt[n]{a_k} - k)]$, unde $a_1, a_2, \dots, a_k \in \mathbb{R}_+^*$, $k \in \mathbb{N}^*$

b) Fie $k \in \mathbb{N}^*$, numerele a_1, a_2, \dots, a_k și $b_1, b_2, \dots, b_k \in \mathbb{R}_+^*$.

Dacă $\sqrt[n]{a_1} + \sqrt[n]{a_2} + \dots + \sqrt[n]{a_k} = \sqrt[n]{b_1} + \sqrt[n]{b_2} + \dots + \sqrt[n]{b_k}$, arătați că: $a_1 \cdot a_2 \cdot \dots \cdot a_k = b_1 \cdot b_2 \cdot \dots \cdot b_k$

Soluție a) $\lim_{n \rightarrow \infty} [n(\sqrt[n]{a_1} + \sqrt[n]{a_2} + \dots + \sqrt[n]{a_k} - k)] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{\sqrt[n]{a_1} - 1}{1/n} + \frac{\sqrt[n]{a_2} - 1}{1/n} + \dots + \frac{\sqrt[n]{a_k} - 1}{1/n} \right]$
 $= \ln a_1 + \ln a_2 + \dots + \ln a_k = \ln(a_1 a_2 \dots a_k)$ 3p

b) Din enunț $n(\sqrt[n]{a_1} + \sqrt[n]{a_2} + \dots + \sqrt[n]{a_k} - k) = n(\sqrt[n]{b_1} + \sqrt[n]{b_2} + \dots + \sqrt[n]{b_k} - k)$ 2p

$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{\sqrt[n]{a_1} - 1}{1/n} + \frac{\sqrt[n]{a_2} - 1}{1/n} + \dots + \frac{\sqrt[n]{a_k} - 1}{1/n} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\frac{\sqrt[n]{b_1} - 1}{1/n} + \frac{\sqrt[n]{b_2} - 1}{1/n} + \dots + \frac{\sqrt[n]{b_k} - 1}{1/n} \right]$ 1p

De unde $\ln(a_1 a_2 \dots a_k) = \ln(b_1 b_2 \dots b_k)$ de unde cerința.....1p

Subiectul 2. Fie S_n mulțimea permutărilor de ordin n și H o submulțime nevidă a sa cu proprietatea: $x \cdot y \in H$, $\forall x, y \in H$. Să se arate că inversa oricărei permutări din H , este tot în H .

Soluție: $x \in H \Rightarrow x^k \in H, \forall k \in \mathbb{N}^*$ 2p

S_n mulțime finită, \mathbb{N}^* infinită $\Rightarrow \exists p \in \mathbb{N}^*$ astfel încât $x^p = e$ 2p

$x^p, x^{p-1} \in H \Rightarrow x^p \cdot x^{p-1} \in H \Rightarrow (x^p)^2 \cdot x^{-1} \in H \Rightarrow x^{-1} \in H$ 3p

Subiectul 3. Se consideră o matrice $A \in M_3(\mathbb{R})$ cu proprietatea că $A^3 = O_3$. Arătați că matricele $A - I_3$ și $A + I_3$ sunt inversabile și determinați inversele lor.

Soluție: $(A - I_3)(A^2 + A + I_3) = A^3 - I_3 = -I_3$ 2p

De aici $A - I_3$ inversabilă cu $(A - I_3)^{-1} = -(A^2 + A + I_3)$ 2p

Analog $(A + I_3)(A^2 - A + I_3) = A^3 + I_3 = I_3$ de unde $(A + I_3)^{-1} = A^2 - A + I_3$ 3p

Subiectul 4. Fie un șir $(a_n)_{n>0}$ de numere naturale nenule distincte. Arătați ca șirul $(x_n)_{n>0}$ definit

Prin $x_n = \cos \frac{1}{a_1} + \cos \frac{1}{a_2} + \dots + \cos \frac{1}{a_n} - n$, este un șir convergent cu limita sa în intervalul $(-1, 0)$.

Soluție: $x_n = \sum_{k=1}^n \left(\cos \frac{1}{a_k} - 1 \right) = - \sum_{k=1}^n \left(2 \sin^2 \frac{1}{2a_k} \right)$, de unde $x_n < 0$ 1p

Dar $x_{n+1} - x_n = - \sum_{k=1}^{n+1} \left(2 \sin^2 \frac{1}{2a_k} \right) + \sum_{k=1}^n \left(2 \sin^2 \frac{1}{2a_k} \right) = -2 \sin^2 \frac{1}{2a_{n+1}} < 0$ deci x_n descrescător.....2p

Dar $2 \sin^2 \frac{1}{2a_k} \leq 2 \frac{1}{4a_k^2}$, deoarece $\sin x < x, x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$ 1p

Cum a_k naturale distincte $x_n = -\sum_{k=1}^n \left(2 \sin^2 \frac{1}{2a_k}\right) \geq -\sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{2k^2}\right) > -\frac{1}{2} \left(1 + \frac{1}{4} + \sum_{k=3}^n \left(\frac{1}{k(k-1)}\right)\right) > -\frac{7}{8}$ 2p

De unde finalizare cu x_n convergent și limita sa în intervalul $(-1,0)$ 1p